

МОЛОДИЙ КОМУНАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКМУ

Рік видання VIII. № 49 (749).

НЕДІЛЯ, 23 КВІТНЯ 1967 р.

Ціна 2 коп.

ШАНА ВОЖДЮ

ЛЕНІНІЗМ—ПРАПОР НАШИХ ПЕРЕМОГ

Володимир Ілліч Ленін... Немає для радянських людей імені ближчого і дорожчого. В усіх ділах, в усіх звершеннях нашої партії і народу — биття його полум'яного серця, мудрість великого теоретика марксизму — стратегія й організатора. Тисячі представників трудящих столиці і Підмосков'я прийшли 22 квітня на урочисте засідання в Кремлівський Палац з'їзду, присвячене 97-й річниці з дня народження Володимира Ілліча.

Учасники засідання тепло зустріли появу в президії керівників партії і уряду.

З доповіддю «Під прапором ленінізму — до нових

перемог справи Жовтня» виступив член Політбюро ЦК КПРС, секретар ЦК КПРС А. П. Кириленко.

Революційна справа Леніна живе в героїчних звершеннях нашої партії, нашого народу, сказав товариш А. П. Кириленко. 50 переможних років боротьби і праці радянських людей демонструють усьому світові нездоланну животворну силу ідей ленінізму, ідей Жовтня. Ми переконані в тому, підкреслив доповідач, що нинішній, ювілейний рік буде великим кроком нашої Батьківщини по шляху до комунізму — цієї великої мети, в ім'я досягнення якої працюють наша партія, героїчний радянський народ, в ім'я якої жив і боровся Ленін. (ТАРС).

ПЕРЕМОЖНА ХОДА ЛЕНІНСЬКИХ ІДЕЙ

Урочисте засідання в Києві, присвячене 97-й річниці з дня народження В. І. Леніна

День народження Володимира Ілліча Леніна — радісне й урочисте свято трудящих Країни Рад, всього прогресивного людства. В нинішньому році ця знаменна дата має особливе значення, вона відзначається в обстановці всенародної підготовки до 50-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції.

97-у річницю з дня народження геніального вождя український народ, як і всі трудячі нашої багатонаціональної Вітчизни, зустріє новими патріотичними звершеннями на всіх ділянках комуністичного будівництва.

Вчора, 22 квітня, в Жовтневому палаці культури відбулося урочисте засідання партійних, радянських і громадських організацій міста Києва разом з представниками Радянської Армії, присвячене 97-й річниці з дня народження В. І. Леніна.

В глибині сцени на фоні кумачевих знамен — портрет Володимира Ілліча. Поруч сяють цифри: «1870—1967».

Біля бойових прапорів застигла почесна варта представників усіх родів військ.

15 година. Тепло зустрінуті присутніми, місця в президії займають керівники Комуністичної партії й уряду України товариші В. І. Дрозденко, Н. Т. Кальченко, Д. С. Коротченко, М. О. Соболев, О. А. Титаренко, П. Ю. Шелест, В. В. Щербіцький, В. К. Клименко, члени бюро обкому і міськкому КП України, ветерани ленінської гвардії, передовики виробництва, діячі науки й культури, воїни Радянської Армії.

Короткою вступною промовою урочисте засідання відкриває перший секретар Київського міськкому КП України О. П. Ботвин.

Слово для доповіді про 97 річницю з дня народження Володимира Ілліча Леніна надається членові Політбюро, секретарю ЦК КП України О. А. Титаренку.

З великим піднесенням учасники урочистого засідання прийняли вітальний лист Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу.

Для учасників урочистого засідання був даний великий концерт.

(РАТАУ).

Поспішайте:
ярмарок!

«Шановні покупці, завітуйте на наш ярмарок! Тут ви зможете собі придбати...» — несеться із гучномовців.

Мабуть, не знайдеться у Кіровограді мешканця, який би не відвідав передсвяткового ярмарок, який відкрився 21 квітня в районі центрального парку ім. В. І. Леніна.

Чого тут тільки не побачиш!

Отож, поспішайте! Вас чекає величезний вибір всього, чого вам ще не вистачає в кімнаті, гардеробі, до столу.

Пам'яті Ілліча

Урочисті збори представників партійних, радянських і громадських організацій міста Кіровограда, присвячені 97-й річниці з дня народження засновника Комуністичної партії і Радянської держави В. І. Леніна, відбулися вчора в приміщенні обласної філармонії.

З доповіддю виступила секретар обкому КП України Н. П. Сухаревська.

Урочисті збори відбулися також в Олександрії, Кремгесі та інших містах і селах області.

ТРАСИ МУЖНІХ

Сьогодні в районі села Завадовки відбудеться четвертий традиційний мотокрос, присвячений пам'яті С. М. Кірова. На трасу вийдуть також водії мотоциклів з колясками. Вони будуть змагатись за першість республіки з цього виду спорту.

У мотокросі ювілейного року беруть участь команди з вісімнадцяти областей, спортсмени Київського мотозаводу та три команди спортивного клубу Київського військового округу. Трасою мужніх пройдуть відомі в республіці мотгонцики, майстри спорту кияни І. Козаков та Б. Погановський, дніпропетровець Є. Корольов, полтавчанин І. Булавацький, харків'янин В. Безсонов та інші.

Команду нашої області представляють майстер спорту Леонід Чорний, слюсар з Олександрії майстер спорту Володимир Купрієнко, кандидат у майстри спорту Микола Більбаченко, робітниця Кіровоградської фабрики індошвику, першорозрядниця Людмила Настояща та першорозрядник Василь Сушин.

Юнаки, жінки і чоловіки долатимуть трасу на мотоциклах класу 175 кубічних сантиметрів, чоловіки також виступатимуть на машинах класу 250 і 350 кубічних сантиметрів. На 60-кілометровому маршруті виступатимуть чоловіки, а юнаки і жінки пройдуть відстань 30 кілометрів.

Сьогодні о дванадцятій годині головний суддя змагань Я. Гізерський дасть старт.

Йде республіканський місячник по благоустрою та озелененню міст і сіл

АКТОР ЗІЙШОВ З ЕКРАНУ

На Кіровоградщині гостюють кіномитці студії імені Довженка, які прибули на відкриття фестивалю фільмів українських кіностудій.

Минулої п'ятниці в приміщенні обліконкому відбулася прес-конференція, на якій журналісти обласних газет, радіо і телебачення почули розповіді про творчий доробок українських кінематографістів напередодні ювілею Жовтня.

21 квітня в кінотеатрі «Комсомолец» перед демонстрацією фільму «Берег надії» відбулася зустріч з автором сценарію О. Левадою та постановником і виконавцем однієї з ролей М. Вінграновським. Глядачі, що прийшли подивитися картину «Бур'ян», зустрілися з творчою групою, яка працювала над нею.

Білий ранок стане зеленим

Той ранок був білий-білий. Білий від фартушків школярів та ще від молоденьких беріз, які принесли випускники Розумівської восьмирічної школи до нового Будинку культури. Тут вирішено було посадити алею з п'ятдесяти беріз на честь 50-річчя Радянської влади.

Дружно працювали Оля Кришук, Іван Кривенко, Зіна Бак та багато інших учнів під керівництвом комсомольського секретаря Марії Божарин.

Пройде деякий час, і алея розвіється, зазеленіє, потягнеться вітами до сонця.

Емма ГАЛИЦЬКА,
секретар Олександрівського райкому комсомолу.

Двісті механізаторських лип

Сонячно. Настрій чудовий. І молодь з піснями вирушила в різні кінці старого міста. До автобусної станції направились група вихованців училища механізації. Разом з ними крокує секретар комітету комсомолу Галина Ткаченко.

— Двісті лип сьогодні посадимо, — каже вона.

— Чому саме двісті?

— Цього літа Бобринцю двісті літ сповнюється...

Того ж дня біля річки Сугоклеї учні сільськогосподарського технікуму заклали новий парк. Він зайняв 5-гектарну площу.

...Нинішньої весни комсомольці і молодь міста вже посадили близько 10 тисяч дерев. Та їх буде ще більше; насадження триває.

Л. ОЛЕКСІЄНКО.

Кіровоград. На закладання парку.

Фото В. КОВПАКА.

СЬОГОДНІ

УДАРНИЙ

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ

ВЕДІЛЬНИК

Дівчата,
юнаки!

ВАС
ЧЕКАЄ
ЗЕМЛЯ!

ЕРЛІН і Росток, Шверін і Нойбранденбург, живописні курорти на березі Балтійського моря, пам'ятники старовини і новобудови Німецької Демократичної Республіки надовго залишаться в пам'яті. Та найбільше запам'яталися зустрічі з ровесниками.

Ось ми в невеликому селі Есеніц. Тут розташувалося відділення Хагенського виробництва по ремонту сільськогосподарської техніки. При відділенні є профтехшкола. На запрошення первинної організації Спілки Вільної Німецької Молоді цієї школи ми й приїхали до Есеніца.

Секретар первинної організації Спілки Бруно Куерт розповів про справи організації, познайомив з учнями. Юнаки тут навчаються два роки, здобуваючи як теоретичні знання, так і практичні навички: почергово тижень слухають лекції, а два тижні — проходять практику в майстернях під керівництвом досвідчених майстрів. З одним з них ми познайомилися ближче. Це — електроремонтник Хорст Штрібель. Він закінчив цю школу, автор оригінального пристрою для автоматичного різання металевих деталей великого діаметра, навчав свій справі 12 хлопців.

СУБОТЦІ

Маршрут Івана Котельникова

ПРЕНЦЛАУ

Цікавою була бесіда і з майбутніми слюсарями Хольгером Лаудном, Зігфрідом Бенке, Бруно Куертом.

Із задоволенням ми слухали розповіді, як молоді робітники боролися за Перехідний червоний прапор та за звання колективу імені революціонера Германа Дункеля. Прапор тепер червоний у молодіжному клубі, у лютому нинішнього року присвоєно високе звання.

Оглянувши господарство, ми зібралися в молодіжному клубі за круглим столом. І ще довго точилася розмова про плани німецької молоді, про їх підготовку до святкування 50-річчя Великого Жовтня. Були пісні, танці. На прощання всі разом заспівали «Хай завжди буде сонце».

Багато приємних вражень залишилось і від поїздки до кооперативу імені IV партз'їзду (село Клінков, округ Пренцлау). Очололює це господарство молодий агроном Клермонт. Він бував у Радянському Союзі, знайомився з передовим досвідом. За вісім років зумів вивести своє господарство з відсталості. І воно зараз одне з кращих в окрузі. Торік в Клінкові зібрали по 32 центнери зернових, по 400 центнерів буряків з гектара, повністю механізували доїння на фермі.

Одним словом, було про що розповідати 33-річному голові, членові Народної палати НДР і округу партії, Герою Праці Клермонту. А нам було чому почитися. Техніку по штучному осіменінню тварин Всеволоду Пелипасу з Новомиргородщини, дояркам Вірі Горобенко із Знамянського району, Марії Сосновській з Олександрійського району, цікаво було дізнатися, як тут домагаються 11-кілограмового середньорічного добового надоя молока на корову, а свинарці Людмилі Лисаківій з Голованівського району — за рахунок чого одержують за добу в середньому по господарству 500—600 грамів приросту живої ваги свиней. Наші механізатори Іван Котельников з Суботців, Сашко Лебединський з Великої Чечелівки найбільше цікавилися тут машинно-тракторним парком, майстернями.

Два тижні наша туристська група подорожувала по Німецькій Демократичній Республіці, а вражень — на роки. І немов ще й сьогодні відчуваю ширий потиск рук наших зарубіжних друзів, бачу їх теплі посмішки і чую їх схвилювані розповіді.

С. ЯНЧУКОВ,
керівник групи туристів Кіровоградської області в НДР.

Коли восьмикласниця Кіровоградської середньої школи № 32 Ніна Ліперт бере в руки бандуру, для неї знає все, окрім розмітної української пісні.
На фото: Ніна ЛІПЕРТ. Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

„РОЗКАЖИ МЕНІ, ХЛОПЧЕ...“

Починається трудовий день. Сільськими вулицями заспішили хлібороби. Дід Павло і собі вийшов край села. Аж тут нагодився Юра Онойко. Привітався, а а Павло Семенович до нього:

— Розкажи мені, хлопче, що в полі зараз діється.

— Сіємо, Павло Семенович. Ранні зернові вже закінчили, а тепер за буряки і соняшники взялися.

— Буряки підживлюєте? — Восени під оранку по п'ятнадцять тонн гною вивезли. А зараз, із сівбою — по три центнери міндобрив.

На обличчі старого механізатора Павла Семеновича Гончаренка засвічується посмішка. А через хвилину вони прощаються. Молодий квапливо прямує до тракторного стану, а старий ходить краєм поля, переминає в руках вологі й чорні, мов смола, грудочки землі. На серці у нього — приємно. Бо ж і він десятки весен провів за кермом «Універсала» та «ХТЗ». І зараз душа в степ кличе, та старість не пускає, восьмий десяток розмінює. Ого тільки

хлопці і розповідають про польові роботи.

Перед очима за якусь мить пропливли п'ятдесят весен. Згадалось, як сіяли кінями, волами, коровами. Було й таке, коли люди самі тягали борони... А зараз в господарстві 17 тракторів, 5 самохідних комбайнів, 14 автомашин, десятки інших агрегатів і машин.

Доріднішими стали врожаї, прибутки вищими. В колгоспну касу під продажу державі сільськогосподарських продуктів надходить понад шістьсот тисяч карбованців.

Гончаренка вже не дивують такі цифри. Звик. В артілі стільки техніки, а біля неї — руки молоді. Стараються хлопці. Ось і недавно Павло Семенович дізнався, що на весняних роботах завжди попереду комсомольсько-молодіжний агрегат Юрка Онойка і Павла Телиха. Микола Кушніренко працює сам. Та й він не пасе задніх.

...Недалеко за пагорбом загули трактори. Дід Павло напружує зір. Пізнає хлопців. Поправляє розкішні вуся і до них:

— Дозвольте разок гони пройти.

— Ну що ж, сідайте в кабіну, — мовить чубатий.

А ввечері Павло Семенович піде в центр села, до магазину. Зустріється там зі своїми ровесниками, розповідь їм, що встигла за день молоді — друге та третє покоління артільних механізаторів.

О. ЛАДАН,
«Молодого комунара».

Колгосп імені Ілліча
Компаніївського району.

З нею ви можете зустрітись в Аджамці, що в Кіровоградському районі, в колгоспі імені XX з'їзду КПРС. Ніна Ярошенко — трактористка. Вона однією з перших закінчила Борнінське училище механізації і в своєму колгоспі разом з іншими хліборобами вирощує високі врожаї.

Фото Ф. ПЛАХТІЯ.

Звільняв Знам'янку сибіряк...

ЧЕТВЕРО у маскхалатах, обережно ступаючи слід у слід, крізь непроглядну нічну заметіль на решті дісталися переднього краю. Назвали пароль і за сіли в одному з порожніх окопів. Кожен вдивлявся в непроглядну п'тьму, туди, де проходила лінія ворожої оборони. Звідти час від часу лускотили поодиночі постріли.

— Спробуємо щастя, підемо туди, де вчора прихопили «язика», — сказав старшина Панарін.

За традицією, потиснули один одному руки.

Повзком минули зроблені заздалегідь саперами проходи в дряноному загородженні і мінному полі. Чим ближче до ворожих окопів, тим частіше то зліва, то справа «нічию» смуги прошивали трасуючі кулі.

— Товаришу старшина, он, праворуч кулеметне гніздо. Я його ще минулої ночі засік.

— Павле, і ти, Олександр, залишайтесь тут для прикриття, а ти, Петре, — за мною.

Без найменшого шерхоту підповзли до бруствера і перевалилися в траншею, де біля кулемета куняли два гітлерівці. Мить — і вони зв'язані, в ротах стірають кляпи.

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

Старшина обережно вглянув з окопа. «Відходимо!» Волоком дотягли захоплених до бійців прикриття і рушили далі.

Несподівано над степовим безмежжям спалахнули і, здається, на цілу вічність заммерли у висоті кілька зрадливих ракет. Слідом за ними вдарили кулеметні черги. Розвідники прикипіли до землі. Стрілянина піднялася десь зліва, на околиці Коханівки.

Скрикнув старшина. Вмить підповз до нього Лохов:

— Що з тобою, Михайле? — Здається, я смертельно... Німців не кидати...

Олександр Мічурін і Павло Мельников ще хутчіш поволокли «язиків» до своєї передової. Слідом за ними, взявши друга під пахву, просувався Лохов. Раптом він відчув, що тіло Михайла зовсім обважніло. «Невже?»

За якусь мить у уязі Петра перегорнулося безліч сторінок подвигів бойового побратима. Хіба ця жорстка смерть отак пожартувала над буйним розвідником! Пам'ятаєш, Михайле Петровичу, ми зі Степаном Фронтом 27 вересня сорок третього вийшли до Дніпра! Командуванню потрібні були відомості про систему оборонних укріплень «східного валу». Тоді бійці нашого взводу у похмуру несприятливу ніч на 30 вересня рибальським човном поміж снарядних вибухів переправилися на правий берег. Нам одялося засікти вогневі точки противника. А ти прорвався вглиб оборони і там виявив усе, що було потрібно. Коли ж повертався назад, перед тобою вже біла свого берега, немов з-під землі, з'явилися есесівці. Чотирьох ти скосяв автоматною чергою, а на п'ятого пішов у рукопашну. Та ще й одного «язика» прихопив. Тоді тебе на Героя представили...

Метрів за тридцять-сорок Петро розгледів траншею переднього краю. Припав до похололих грудей командира, потім рвучко підвівся і поніс бездиханне тіло...

У лісосмузі стояли запряжені сани.

— Братці, скоріше в медсанбат. Може, вдасться врятувати...

По боках від старшини покляли тіла ще двох розвідників. Це були Юрій Котов і Андрій Кривошеєв, які година тому загинули в іншій розвідувальній операції за лінією фронту.

РАНОМ пролунав трикратний залп — остання воїнська почесть загиблим. Коли всі розійшлися, біля могили ще довго в скорботній задумі стояла літня жінка — Уляна Іванівна Леонова.

Для неї Михайло, цей ру-

свий юнак, за місяць перебування з друзями на її блаженській квартирі став рідним сином.

Саме до неї, як до матері, вже після війни приїд-

жав Петро Лохов. Добрим словом згадали гвардії старшину і ту зиму 1943-го...

А восени 1945 року в селіще Знам'янку приїхали батько, мати і сестра М. П. Панаріна. Разом з Уляною Іванівною вони відвідали могилу сина. На добру згадку рідним У. І. Леонова передала їм сорочку, фотографії та інші речі — все те, що залишилося після загибелі Михайла.

Останки гвардії старшини М. П. Панаріна та рядових Ю. Котова і А. Кривошеєва в 1949 році трудящі селища Знам'янки перенесли на подвір'я школи № 6 і з почестями захоронили. Відтоді могила героїв стала святинєю для піонерів і комсомольців школи, як і для всіх жителів селища.

Комсомольці періодично проводять збори на тему: «Зробимо все заради завтрашніх днів». Члени літературного гуртка школи написали чимало поетичних творів, у яких згадується світле і дороге кожному ім'я М. П. Панаріна.

Ім'я Героя шанують і в Алма-Атинській області, де зараз живуть його рідні. Якось від вихованців Саркандського дитячого будинку цієї області надійшов у Знам'янку лист. В ньому розповідалось, як боролися піонери за звання загону імені Панаріна, про те, що на їх зборах часто бувають у гостях брат і сестра Героя.

...Зрівнялися з землею окопи. На полтих кров'ю полях знову колосяться пшениці, плодоносять сади. Але люди бережуть пам'ять про М. П. Панаріна. Його ім'ям названа одна з вулиць селища Знам'янки.

В. КРАМАРЕНКО.

М. Знам'янка.

Валерій ГОНЧАРЕНКО

ЗОРИ

Лиш нічний світанок
звуглиється,
Умре в солов'їній горі,
Я вперто піду по вулицях,
Несучи в кишенях зорі.

О зорі, далекі тайни!
О зорі, близькі розпуки!
Я знаю, за них, звичайно,
І склянку води не купиш.

Але все одно я випещу
Зірницю юнких надій,
Своїми слідами вимощу
Пустир божевільних мрій.

Бряжчатиме ніч сережкамц,
Манитиме ніч до себе.

Назветься ряднина стежкою,
І стеля назветься небом.

Поважні солідні бюргери
Покличуть за «небокрай»
Під прапором сірим флюгера
Снувать павутичний рай.

Я вперто зламаю брови,
Минаючи тихі броди.
Крізь хмари цупкі, подерті
В дзвінкім солов'їній горі,

Замість мідяків потертих
Нестиму в кишенях зорі.

МЕРТВІ ЛЕБЕДІ

На диванах і на гардинах
Павутиниться лій безжурна.
В цих оранжевих давніх стінах
Ти, як лампа під абажуром.
Пухлі руки, уста припухлі,
Пухлі фрази про працю родять.
Славлять брук гостроносі туфлі,
А самі по асфальту ходять.
В цім затишнім і деревнім домі
Ти філософом спальні стала.
Височить на твоїм дипломі
Фікус, ніби на п'єдесталі.
Ти здригнешся в душевній лементі:
«Все зміню... ще життя в зеніті...»
А на кіллімі б'ються лебеді
І не можуть ніяк злетіти.

Відділ веде кандидат
у майстри спорту

Г. ДУБІВКА КОНКУРС-ВІКТОРИНА

Відповіді на завдання № 5

1. Радянські шахісти були чемпіонами світу: з 1948 р. по 1957 р. — Михайло Ботвинник, з 1957 р. по 1958 р. — Василь Смирнов, з 1958 р. по 1960 р. — Михайло Ботвинник, з 1960 р. по 1961 р. — Михайло Таль, з 1963 р. до цього часу — Тигран Петросян.

2. Партия закінчується вітчно у випадках, коли в одного з противників залишився король, а в другого — король або король з легкою фігурою; коли в обох противників залишилось по королю зі слонем, причому слони одноколірні; коли виникло положення пату; коли один з противників дає вічний шах; коли один із противників установив, що за останні 50 ходів на дошці не була взята жодна фігура і жоден пішак не зробив ходу (правильно 50 ходів); коли в партії три рази виникла однакова позиція; коли один з противників пропонує нічию, а другий згоджується на цю пропозицію.

3. Задача розв'язується так:

1. Cf7 — a2! e5 — e4
2. Ta6 — e6 e4 — e3
3. v2 — v3 kpc5—d5
4. v3 — v4x.

ЗАВДАННЯ № 6

1. Шахи завжди були любимою грою В. І. Леніна. Наведіть приклади.

За правильну відповідь нараховується 4 очка.

2. Назвіть, хто був першою чемпіонкою світу з шахів серед жінок.

За правильну відповідь нараховується 2 очка.

3. Розв'яжіть етюд:

Білі: Крв6; пс6;
Чорні: Кра1; Тd5;
Білі починають і виграють.

За правильне розв'язання нараховується 4 очка. Строк надсилання відповідей до 30 квітня 1967 року.

1000 ВІДПОВІДЕЙ НА 10 ЗАПИТАНЬ

Десять запитань ставила редакція газети «Молодий комунар» великій частині своїх читачів — випускникам середніх шкіл області. Всі ці запитання зводились до одного: як вступає сьогоднішній учень у самостійне життя, які його плани на майбутнє і чому ці плани саме такі, а не інші.

Редакція одержала близько тисячі відповідей на анкету. Вони ще й зараз надходять. Ось кілька з них.

А Я НЕ ХОЧУ БУТИ ЛІКАРЕМ

Я дуже багато думаю про майбутнє. Яку професію обрати? Це питання хвилює, мабуть, кожного випускника. Задумуюсь над цим і я. Мої батьки — медичні працівники. Батько — лікар, мати — медична сестра. Вони б дуже хотіли бачити і дочку свою в білому халаті. Я знаю, що лікар — почесна і благородна професія, але я відчуваю тягу до іншої науки. Наполегливо вивчаю німецьку мову і мрію стати перекладачем або вчителем іноземної мови. Хочеться, щоб люди в ім'я миру на землі завжди могли знайти спільну мову.

У виборі майбутньої професії мені допомогли поради учителів, статті в газетах та журналах. А ще — Леся Українка.

Вона завжди була і залишається моїм ідеалом. Тому, що тяжко хвора, прикута до ліжка, вона знаходила в собі сили боротися з ненависною хворобою і не тільки боротися, а й писати свої безсмертні вірші. Крім того, Леся Українка знала 9 мов.

Про себе ще б хотілось додати, що я комсомолка, член класного комсомольського комітету, редколегії.

Жанна КРУЦ,
десятикласниця Витязівської середньої школи, Бобринецького району.

ПРИНОСИТИ ЩАСТЯ

Кажуть, людина найщасливіша тоді, коли приносить щастя іншим. Саме таку професію я й обрала собі. Хочу бути медичною сестрою. У виборі професії мені допомогло саме життя. Я хочу бачити людей здоровими і щасливими.

Валентина КУЛИНИЧ,
учениця 10 класу.

с. Ульяновка.

РОМАНТИКУ ЗНАЙДЕМО ВДОМА

Хто з нас не мріяв летіти на Місяць, підкорювати бездонні глибини океану, з ружницею і рюкзаком за плечима відкривати нові родовища, полювати на китів, випробувати нові моделі літаків. Тепер, коли

вчорашні мрії повинні перетворитися в щось реальне, ми вирішили зібратись і поговорити. Нас і тепер приваблюють нетронуті сніги Арктики, але ми якось більш гостро почали відчувати, що потрібні землі, на якій народились, що романтику знайдемо і вдома.

Від імені 10 «Д» класу Кіровоградської середньої школи № 34

Сергій ШАПОВАЛОВ.

ТІЛЬКИ ЗА ШТУРВАЛОМ

Змалку я мріяв стати льотчиком. А нещодавно довелося і політати в літаку. Я не уявляю своє майбутнє інакше, як за штурвалом будь-якої машини: трактора, автомобіля чи літака. Але великою перепорою до цього є мій стан здоров'я. Зараз я посилено займаюсь спортом і буду-що доб'юся своєї мети.

Олександр БОГАЛЕНКО,
учень 10 класу Компаніївської середньої школи.

ПІОНЕРВОЖАТІЙ — ПРОФЕСІЯ!

Я навчаюся в 10 класі. Як випускниця, задумуюсь над тим, що чекає мене після школи. Не уявляю своє життя «малиною», як, буває, почуєш з уст декого.

Ще у 8 класі я була загоновною вожакою, а зараз також мені доручили піонерський загін 8 «б» класу. Про цей клас навіть учитель говорять, що він «важкий». Звичайно, важко з ним працювати, але я цю роботу люблю.

Яку професію оберу собі на все життя, я ще твердо не вирішила. Адже піонервожата, я думаю, не професія. Тому я хочу вступити в медичне училище, хоч і люблю піонерську роботу. Як тут бути?

Людмила ВОДЯНИЦЬКА.

НА НЕВІДКРИТІ ОСТРОВИ

Прочитавши десять запитань випускників, ми схвилювалися і навіть розгубилися, бо до цього якось мало задумувалися над майбутньою професією.

Ми розуміємо, що її треба обирати на все життя. Порадившись, ми вирішили по комсомольській півці поїхати на далеку будову, яка б мала велике значення для нашої країни. Але ми не хочемо їхати туди, де вже все створене

руками інших. Ми хочемо власними силами створити щось нове, що нагадувало б про нас майбутньому поколінню.

Таня ГОЛОВАТА,
Марія ОХІНЧЕНКО.

м. Кіровоград.

«МІЙ ІДЕАЛ — КРЕЧЕТ»

Мої батьки ніякого відношення не мають до медицини. Брат — інженер. А я будь-що хочу стати лікарем. Особливо, коли побачив фільм «Клятва Гіпократу». Я переконаний, що лікар — найкраща професія. Адже тільки люди в білих халатах подовжують життя. Мені й самому довелося побувати на операційному столі. Зараз почуваю себе дуже добре.

І ще одне мені подобається в професії медика — твердий характер, велика сила волі, глибокі знання.

Мій ідеал — Платон Кречет.

А. ПРОЦЕНКО.

ЯКА ПРОФЕСІЯ КРАЩА?

З п'ятого класу я мрію стати вихователем. Що приваблює мене в цій професії? Завжди бути з дітьми. У восьмому класі я була піонервожатою. Так мені подобалось гуляти з малюками. Співають з ними пісень, ходити на прогулянки або читати цікаву книжку. Я розумію, що для такої роботи потрібна людина, яка дуже любить дітей і зможе виховати з них чесних громадян. Ось чим захопила мене професія вихователя. Але ще мені дуже хочеться бути дитячим лікарем. Я мрію жити в селі. Бо не в кожному селі є педіатри, а дітей багато. А хто найчастіше хворіє? Дитина. І яка це для мене буде радість, коли буду поспішати до маленької людини, щоб врятувати їй життя. Я тільки ще не впевнилась, яка з цих професій краща.

Люба.

В СЕЛО! НІЗАЦО!

Ваша анкета досить дивна. Особливо перше запитання. Чи обрав я професію? Та хіба це від мене залежить? Мені потрібна будь-яка вища освіта. А подивіться, скільки випускників працює нянями, санітарками, на будівництві, на заводах і фабриках.

Якби була можливість, я виїхав би з Кіровограда, але тільки в Київ. В село — нізащо!

Питаєте, чого недодала мені школа? Культури!

Іван Д.

м. Кіровоград.

Суперники „Зірки“

УВАГА: НОВАЧКИ!

Футболісти Калузі вперше на всесоюзній футбольній арені з'явилися у 1962 році. Тоді у класі «Б» дебютував «Супутник», посівши 16 місце в зоні з 17 команд. Ще два роки «Супутник» нічим особливим не зміг порадувати своїх прихильників: 16, останнє місце в зоні у 1963 р., 12 місце у зоні — 1964 р. Потім спортивні та громадські організації Калузі вирішили передати команду під стяги «Локомотива». І з колективом стався метаморфоз. «Локомотив» зразу ж зарекомендував себе, як один з претендентів на перемогу в зоні. Нічого у цьому випадкового не було. Справа в тому, що команді почали приділяти більше уваги, поліпшилися умови її підготовки, кращою стала учебно-тренувальна база. У складі команди зразка 1967 р. виступають 8 колишніх гравців московського «Локомотива».

Перший великий успіх прийшов до калузької команди у 1965 р., коли вона посіла 3 місце у I зоні РРФСР. У 1966 р. «Локомотив» зіграв блискуче. Протягом 28 турів команда була лідером у I зоні РРФСР і закінчила розіграш на першому місці. Виступаючи у фіналі найсильніших команд класу «Б» РРФСР, «Локомотив» завоював перше місце, звання чемпіонів Росії, 12 гравців одержали звання майстрів спорту.

Нині калузька команда — дебютант другої ліги класу «А». Залізничники поставили своїм завданням закріпитись у зоні, щоб у майбутньому претендувати на найвищі нагороди.

У команді новий начальник — заслужений тренер РРФСР О. Костильов, Старший тренер — заслужений тренер РРФСР А. Добриков працює з калузькою командою вже четвертий рік.

Після чотирьох турів «Локомотив» має 1 очко. Він три зустрічі програв і одну виграв, забивши у ворота суперників один м'яч і пропустивши в свої 6.

Завтра «Зірка» виступатиме в Калузі. Увага: новачки!

Ю. ДОВГАЛЕНКО.

НЕДІЛЯ, 23 квітня. Перша програма. 10.00 — Для школярів, «Будильник» (Москва). 10.30 — «Гімн» для всіх» (Москва). 11.00 — Англійська мова для малят, (Київ). 13.40 — Першість СРСР з хокея: ЦСКА — «Спартак», (Москва). 15.20 — Для дітей, «Зірочка», Тележурнал. (Київ). 15.50 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту, «ТЕК-67». (Київ). 16.20 — Прес-конференція лауреатів Ленінських премій у галузі науки і техніки. (Москва). 17.00 — «Музичний кіоск», (Москва). 17.30 — «Телевізійний клуб кіномандрівників», (Москва). 18.30 — «Літопис північ», «Рік 1919-й», (Москва). 19.20 — «Музичний м'яч», (Москва). 19.30 — Міжнародна зустріч з футболу: Угорщина — Югославія. (Будапешт). 20.15 — Теленовіни. (Москва). 20.40 — «КВН-67». (Перм). 22.40 — До 50-річчя Великого Жовтня, «Нові твори українських композиторів», Концерт, (Київ).

ПОНЕДІЛОК, 24 квітня. Перша програма. 11.00 — Телефільм «П'ятсот мільйонів Бегуні», (Кіровоград). 13.10 — Телереклама, (Кіровоград). 17.00 — «Подія», Телевізійний альманах. (Кишинів). 17.40 — «Бачили ми...»

18.35 — «Снігас Тамара Поліщук». Концерт-нарис. (Львів). 19.15 — В ефірі — «Молодість», (М). 19.35 — «Літопис північ», Прем'єра телевізійного багатосерійного документального фільму, «Рік 1920-й», (М). 20.30 — Теленовіни. (М). 21.00 — До 50-річчя Радянської влади, «По місяцях революційних подій», «Свідки революції» (Ленінград). 21.30 — До 50-річчя Великого Жовтня, «Чернівецький обласний музично-драматичний театр ім. Кобилянської», (Чернівці). 22.40 — Прес-конференція з лауреатами Ленінських премій у галузі літератури і театру. (М).

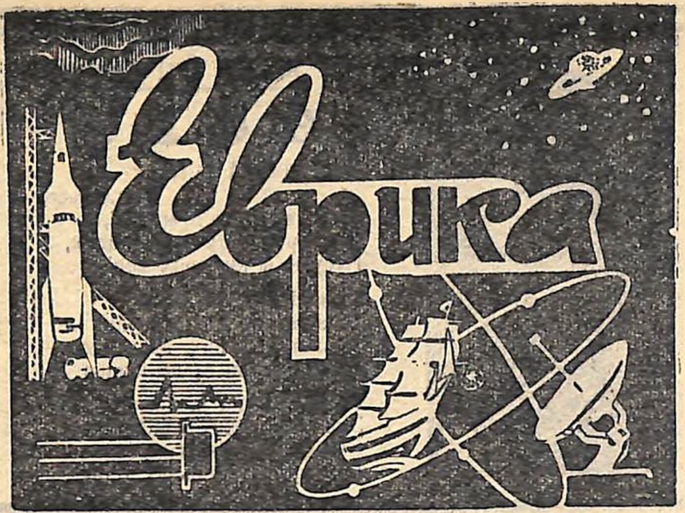
ВІВТОРОК, 25 квітня. Перша програма. 10.30 — Голубий екран — школярям, «Атом і його ядро», (Кіровоград). 11.10 — Телелефільм «Ратний труд» та художній фільм «Паліастомі», (Кіровоград). 18.00 — Телесті. (К). 18.23 — Слухачем початкових політшкіл, «Комунізм — прапор нашої епохи», (М). 19.00 — Малювальний концерт. (К). 19.20 — Міжнародний огляд. (К). 19.40 — «Літопис північ», Прем'єра телевізійного багатосерійного документального фільму, «Рік 1921-й», (М). 20.30 — Теленовіни. (М). 20.50 — Б. Балтер — «Троє з одного міста», Спектакль Львівського театру юного глядача ім. М. Горького. (К).

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

ЛИСТ ВІД ДРУГА.

Фото В. Ковпака.

ВИПУСКНИК ІДЕ В ЖИТТЯ

● Найбільше опадів на нашій планеті випадає в Східній Індії, поблизу Гімалайських гір, — в середньому за рік понад 12660 мм. Коли б уся ця вода не збігала в ріки і не вбиралася в землю, то вона вкрила б поверхню шаром у 12,6 метра.

● Найсухіші місця на землі — Ваді-Хальфа в Суданській Республіці і чилійська пустеля Атакама. Якщо в деяких пустелях річні опади становлять

один міліметр, то Ваді-Хальфа одержує таку кількість опадів лише за три роки.

● Найжаркіше на нашій планеті в Лівії, поблизу Тріполі. Тут

стровано в Антарктиді на станції Схід — 88,3 градуса морозу.

● Найбільш вітряне місце на нашій планеті — Земля Вікторії в Антарктиді. Тут ві-

Вік людства — 2,5 мільйона років?

Палеонтолог Брайан Паттерсон з музею порівняльної зоології Гарвардського університету заявив, що ним знайдено в Кенії 50-міліметровий уламок кістки передпліччя, який належить людській істоті, яка жила 2,5 мільйона років тому.

Ця знахідка — ще одне доведення про існування людини в плейстоценовому періоді. Оскільки кісток нижніх кінцівок, черепа та інших, знайдених до цього в ущелині Олдувей в Північній Танзанії кенійським археологом доктором Луїсом Пікі, мають вік в 1,8 мільйонів літ.

ІТАРСІ.

НАЙ, НАЙ, НАЙ...

було відзначено температуру плюс 58 градусів за Цельсієм у тіні. А найчистішу температуру було зареє-

ри лютують цілий рік, часто досягаючи швидкості 80 метрів на секунду.

(РАТАУ).

РАКЕТИ

Це грізне явище природи наносить сільському господарству великий збиток у всьому світі. Бували випадки, коли градини важили до 400 грамів і при ударі в ґрунт заривалися на глибину 6 сантиметрів. Градинки навіть порівняно меншого розміру знищують посіви, особливо в пізній стадії їх розвитку, від граду гинуть фруктові сади і виноградники.

Як попередити таке лихо? Це питання обговорювалось на одному із засідань Комісії по метеорології Географічного товариства СРСР.

Ось що розповів начальник лабораторії впливів на хмари і тумани Центральної аерологічної обсерваторії, кандидат фізико-математичних наук Іван Гайворонський.

— В Радянському Союзі роботи по боротьбі з градом проводяться інтенсивно на Кавказі, в Середній Азії, Молдавії.

З 1964 року в Молдавській РСР Центральна аерологічна обсерваторія проводить широкий комплекс досліджень,

спрямованих на вивчення механізму створення градин і процесів поширення льодоутворюючих частинок в могутніх купчастих хмарах, використовуючи для цього радіоактивні ізотопи.

Проводиться і ряд інших робіт по удосконаленню методів впливу на градові хмари. Вче-

ПРОТИ

ні шукають нові хімічні препарати, які б впливали на градоутворюючі процеси.

В цих роботах беруть участь Головна геофізична обсерваторія Академії наук Литовської РСР і Інститут чистих хімічних реактивів. Одночасно з цими роботами Центральної аерологічної обсерваторії захищає сільськогосподарські культури від ураження градом на площі 100 тисяч гектарів.

Для цього використовується радіолокаційна і ракетна техніка. За допомогою радіолокатора знаходять крупнокупчасті зони в хмарах, визначаючи за рядом ознак їх градобезпечність. Установки з спеціальними протиградовими ракетами

розставлені на визначеній ділянці з урахуванням переміщення градових осередків. У 1966 році для протиградового захисту використовувалась ракета «Облако». Як захисна речовина в ракеті використовується тверда вуглекислота чи піротехнічні суміші з йодистим свинцем. Ракета піднімає близько п'яти кілограмів цих речовин на висоту до 10 кілометрів. Радіус польоту — близько 12 кілометрів.

Пролітаючи в хмарах, ракета розсіює речовини, які заморожують крапельки або раптово охолоджують хмару до температури мінус 40 градусів. Це призводить до високих концентрацій зародкових кристалів, які потім проходять крізь хмари. Механізм відвернення утворення граду полягає в тому, що штучні ядра беруть на

ГРАДУ

себе вологу з природних і замість граду випадає дощ або дрібна льодова «крупа».

Галина Циганкова.
(АПН).

Літаки зігрівають землю

Професор Гордон Мак Дональд із Каліфорнійського університету підрахував, що 400 реактивних літаків, які здійснюють щоденно на міжконтинентальних трасах в середньому по чотири рейси, підвищують температуру земної кулі на 0,2 градуса. Це відбувається за рахунок збільшення складу в повітрі двоокису вуглецю, який діє так само, як і скло в теплиці, — пропускає сонячні промені, але затримує теплове випромінювання Землі.

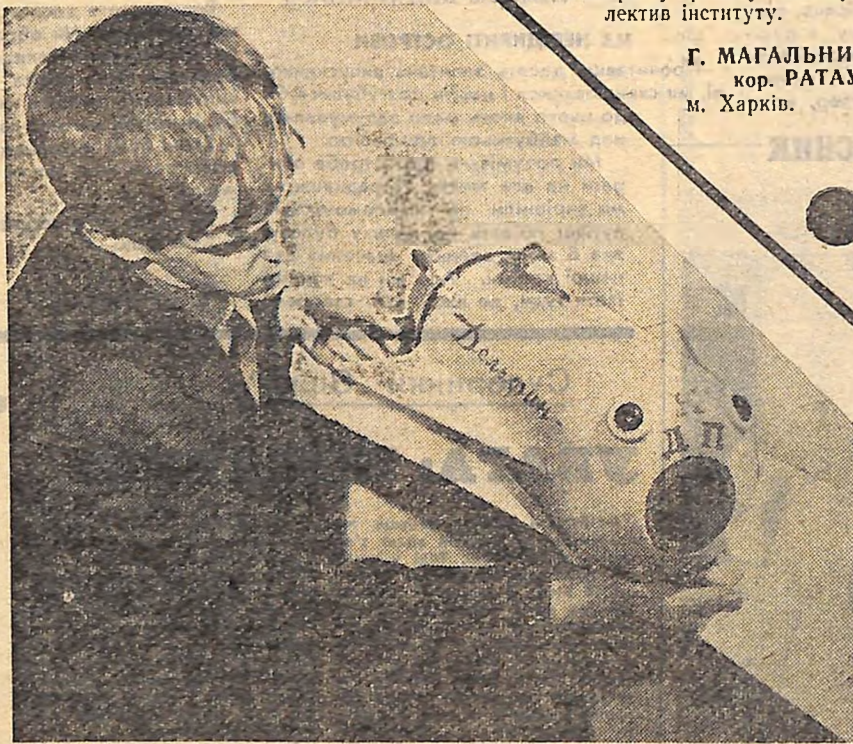
ментальних трасах в середньому по чотири рейси, підвищують температуру земної кулі на 0,2 градуса. Це відбувається за рахунок збільшення складу в повітрі двоокису вуглецю, який діє так само, як і скло в теплиці, — пропускає сонячні промені, але затримує теплове випромінювання Землі.

Медицинський хамелеон

Чергове чародійство сучасної медицини — вимірювання температури різних ділянок тіла за допомогою термофарб, які світяться. Спочатку шкіру пацієнта покривають саженою, а зверху накладають шар прозорого розчину термофарби. І відразу ж оброблена поверхня, подібно хамелеону, стає різнобарвною, причому, один колір переходить в інший. Спочатку синіють найтепліші ділянки шкіри, а холодніші набувають червоного кольору. Поява того чи іншого забарвлення на незвичайних місцях може означати захворювання. Таким способом можна діагностувати багату хвороб, в тому числі й рак.

Вода з піску

Навіть в найбезводнішій пустелі можна одержати достатню кількість води і врятуватись від спраги. Промені сонця вбираються тонким пластмасовим листом площею в два квадратних метра, який розгорнуто над виритим у землі чи в піску заглибленням в метр шириною і 50 сантиметрів глибиною. Камінь чи інший вантаж, покладений в центрі листа, прогинає його. На зворотній стороні листа в цьому місці прикріплена лійка. Під впливом тепла волога, яка є в землі, випаровується. Конденсуючись на внутрішній стороні листа, краплі води поступово стікають в посудину, яку поставлено на дно ями. Таким чином за добу можна одержати 1,5 літра питної води. Листя кактуса й інших рослин, поміщені в яму, може збільшити кількість конденсуючої вологи.

«Дельфін» — буксирувальник

Якщо ви любите підводне плавання — вам необхідний «Дельфін». Цей невеликий легкий апарат «міє» прекрасно триматися на воді, добре пірнає і пересувається зі швидкістю від 4 до 8 кілометрів на годину, буксируючи за собою плавець, який тримається за ручки, що розташовані на обтічному корпусі. В центрі передньої його частини міститься фара, світло якої допомагає плавець у вечірній час побачити зустрічний човен, розділитись підводні перепони. Трохи вище фар розташовані два сигнальні вогні: зліва — червоний, справа — зелений.

Всередині «Дельфіна» встановлено акумулятори і електромотор, який приводить у рух вант.

Буксирувальник «Дельфін» кожний може виготовити сам, як це зробили юні техніки з міста Калінінграда Московської області. Зараз буксирувальник можна бачити серед великої кількості інших цікавих експонатів, що розташовані на стендах Московської обласної станції юних техніків.

Фото Н. ПАШИНА.
(АПН).

Вдень 23 квітня по області та Кіровограді передбачається мінлива хмарність, місцями короткотривалий дощ, можлива гроза.

Вітер південно-західний, помірний до сильного. Температура повітря 15 — 20 градусів.

24 — 27 квітня — мінлива хмарність, часом дощ, можлива гроза, вітер змінний напрямків, помірний до сильного. Температура повітря вночі — 7—12 градусів, вдень — 15 — 20 градусів.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ.

ЯКІ ПРОЦЕСИ відбуваються в космосі в віддалі в мільйони світлових років від нашої планети? Зримо випромінювання небесних тіл про це не дає повної уяви. Але наша Земля — це «площадка для посадок» і для незримих пришельців з космосу, космічних променів.

При хімічних реакціях виділяється енергія в декілька електрон-вольт, при ядерних і термо-ядерних — мільйони електрон-вольт. Енергія, одержана в прискорювачах, — близько тридцяти мільярдів електрон-вольт. А в космічних променях знайдені частинки з енергією в мільярд раз більшою, ніж на наймогутніших прискорювачах. Швидкість космічних променів величезна. І, незважаючи на це, їх вдається «ловити». Одна із стан-

ПОГОНЯ НА ТЯНЬ-ШАНІ

цій, яка займається вивченням космічних променів, знаходиться поблизу Алма-Ати. Це — Тянь-Шанська високогірна наукова станція Фізичного інституту імені Лебедєва Академії наук СРСР.

Чому космічні промені примушують учених обживати ці незатишні місця? Внизу їх дуже мало: товща атмосфери Землі служить перепорою для космічних пришельців. Якби не було її, все живе загинуло б. Проходячи через атмосферу, космічні промені поглинаються, магнітне поле Землі частково їх відштовхує, але в невеликій кількості вони все-таки досягають поверхні планети.

За космічними променями спостерігають дві групи наукових працівників станції. Перша вивчає взаємодію ядерно-активних частинок, які потрапляють у камеру Вільсона. Сильне магнітне поле камери відхиляє частинки. З допомогою фотоапаратури вдається прослідкувати це відхилення. Іонізаційний калориметр, один з найбільших в Радянському Союзі, вимірює енергію частинок.

В завдання другої групи входить вивчення широких атмосферних зливів. Комплексна установка для цієї мети складається з іонізаційного калориметра, черенковських лічильників, нейтронного супермонітора.

Фізики вивчають середні параметри взаємодії ядерно-активних частинок, проходження електронно-фотонних злив через речовину, тощо.
(АПН).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.